

GEÇ KALDIN TATARAGAŞI!

Engin Ardıç adlı “ne idüğü bellisiz” gazeteci bozması, yan kaykıldığı köşesinden, görmekten çok pislik atmaya yaradığı anlaşılın at gözlüklü bakışlarıyla buyurmuş: “Köy Enstitüsü Faşist Bir Müessesedir!” (29.04. 2007; Akşam Gazetesi)... Hızını alamamış zât-ı muhterem, manda tersi gibi bir laf daha etmiş; “Halkevi de Faşist Bir Kurumdur!” (29.04. 2007; Akşam Gazetesi).

Neden Köy Enstitüsü “müessese” de, Halkevi “kurum”, bunu sormayacağız bu terbiyesi babasının evinde kalmış, köpeksiz köyde değneksiz dolaşmaya çıkmış züppeye! Müessese ile kurumun aynı anlamda iki sözcük olduğunu ona anlatabilecek, adını andığı kurumların aydınlığında yetişmiş milyonlarca yurtsever, dilinisever yurttaş var bu ülkede... Yazısını da, “Tek parti diktasının tasarruflarına övgü düzme yarışında, hadi bozkır çemişlerini anladık da, ‘aristokrat lezzetinde’ bir İstanbul çocuğuna girip çıkan nedir?” diye bitirmiş.

Biz Köy Enstitüleri ve Halkevleri hakkında yazmak gereği duymuş Engin Ardıç’a neyin girip çıktığını merak etmiyoruz doğrusu. Ona girip çıkan, son günlerde kendisini hâlâ aydın, demokrat, solcu, hatta sosyalist sanan ve ABD’nin Ortadoğu politikalarına kış tarafıyla yanaşıp yalakanlık yarışına giren birçok kişiye girip çıkanla aynıdır.

Geç kaldın Tataragaşı! Senden çok önce başka birileri söyledi Halkevleri’nin “faşist” olduğunu... Zamanının ABD politikalarının uygulayıcısı, 1950 yılında resmen ve kendi adlarına iktidar koltuğuna oturmuş finans kapital- tefeci bezirgân ittifakının siyasi temsilcisi Adnan Menderes, 22 Mayıs 1951 günü 5830 sayılı yasa ile kapatılarak bütün malları yağmalanan Halkevleri için, o günkü meclis oturumunda şunları söylemiş: “Halkevleri, halkodaları kurmak, gençlik teşkilatını ele almak, faşistvari

telakki ve düşüncelerin mahsulüdür. Bunlar içtimai bünyemiz için abes, beyhude, geri ve yabancı uzuv halindedir.” (Şevket Süreyya Aydemir, İkinci Adam, Cilt III, s. 69). Aynı Adnan Menderes, 1932 yılında Aydın Halkevi kurucusu olarak coşkulu nutuklar atmış olduğunu unutmuş görünmektedir. “Milletimizin yükselmesi yolunda her ihtiyacı gören ve sezen Büyük Gazi, içtimai hayatımızda, kültür hayatımızda çok derin bir boşluğu ve şiddetli bir ihtiyacı görmüş, bu boşluğu dolduracak ve ihtiyaca cevap verecek bir tesisi ve teşekkülünü esasını kurmak, temellerini atmak şerefini de kazanmıştır...”

Alman faşistleri, Berlin’in ortasına dağlar gibi kitabı yığıp ateşe verirken, Engin Ardaç’a göre Alman faşizminden esinlenerek kurulmuş bu Halkevleri nasıl bir faşist kuruluşsa, bakın neler yapmış: “Halkevlerinin onuncu kuruluş yıldönümüne gelindiğinde bilanço şöyledir: -On binlerce kişiye okuma yazma öğretilir- çeşitli kurslara katılır, yirmi beş bin konferans, on beş bin temsil, dört bin ders ve kurs verilir. Bin beş yüz sergi açılır. Halkevlerinin kurulduğu ilk sekiz yılda, iki milyonun üstünde kişi, Halkevi kütüphanelerinden yararlanır. Bu sayı, o günün okuryazar oranı göz önünde tutulursa; okuryazar nüfusun yüzde altmışıdır.” (Firdevs Gümüsoğlu, Ülkü Dergisi ve Kemalist Toplum, s. 139).

Yalnızca Ankara Halkevi’nin 1935 yılında sahip olduğu kitap sayısı 20.000 cilttir. Bu Halkevi’nin kütüphanesine günde 500 kişi gelmektedir. “Köycülük şubesi Cumhuriyet Bayramı nedeniyle kentte bulunan köy öğretmenlerini toplayarak, onlara bir çay ziyafeti vermiş, köylünün toplumsal, ekonomik, kültür işleri üzerine nasıl çalışılması gerektiği tartışılmıştır. Balkat köyünde yaptırmış olduğu üç odalı bir ‘okuma evi’nin açılış töreni yapılmıştır. Bu evin kurdelasını köyün en yaşlı kadını kesmiştir. (...) 1933’te Halkevleri’ne 5000 bin yurttaş gelirken 1938’de bu rakam 6 milyon 642 bine ulaşmıştır. 1937 yılında 95 bin 253 faal üyenin 8 bin 877’si öğretmen, 15 bin 577’si çiftçi, 23 bin 935’i işçi, 5 bin 113’ü tüccar, 1551’i doktor, 1904’ü avukat ve diğerleri de başka sanat ve mesleklere mensup yurttaşlardır.” (Firdevs Gümüsoğlu, Ülkü Dergisi ve Kemalist Toplum, s. 374-378).

1941 yılında, Balkanlar’a inmek için Türkiye’de kendilerine bağlı bir siyasi ekip oluşturan Almanlar kesenin ağzını açmışlardı. O dönem Ankara’da Alman

faşizminin gözde adlarından Büyükelçi Von Papen'in dağıttığı 5 Milyon Mark'ı paylaşan yüzde yüz yerli faşistlerimiz, 3 Mayıs 1944 günü, bugün bazı ileri görüşlü gazeteci ve demokratlarımız tarafından Alman faşizmince örgütlendiği savlanan Köy Enstitüleri, Halkevleri ve dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'e karşı gösteriler düzenlemişlerdi.

3 Mayıs'ın bugün Türkçülük günü olarak kutlanıyor olması da ne büyük bir ironidir!

Yarım kalmış Anadolu Rönesansı'nın bayraktarlığını yapmış, yüzyıllarca Osmanlı derebeyliği altında dışlanıp "tü-kaka" sayılmış halk kültürünün ve dilinin önünü açmış, Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS), Türkiye İşçi Partisi (TİP), ve Fikir Kulüpleri Federasyonu öncülüğünde gelişen gençlik hareketlerine birebir kaynak olmuş Köy Enstitüleri'nin bu ülkedeki işlevleri üzerine çok duruldu, durulacak da. Adından daha az söz edilen ve 22 Mayıs 1951 günü kapatılan Halkevleri'nin, 478 Halkevi Merkezi, beş bin Halkevi şubesi, dört bin Halk Odası vardı. Ülkeyi baştanbaşa sarmış bu örgütler, edebiyatçıların, halkbilimcilerin, halk ozanlarının yazılarını yayınlamak, hem de tiyatro oyunları, konferanslar - konserler düzenlemek gibi etkinlikleri vardı. Yurtsever şairimiz Ceyhun Atıf Kansu, ilk şiir ve yazılarını Sinop Halkevi'nin yayın organı Dranas'ta yazmıştır. Ankara Halkevi'nin merkezi yayın organı Ülkü'de Âşık Veysel'in, Pertev Naili Boratav'ın, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, İsmail Hakkı Tonguç'un, İlhan Başgöz'ün, Enver Gökçe'nin, daha Köy Enstitüsü öğrenciliği yıllarından başlayarak Mehmet Başaran'ın yazı ve şiirleri yayınlanmaktadır.

Halkevleri kapatılmış, kapatılmakla kalınmamış yağmalanmıştır.

Engin Ardıç denen pislik makinesi, Halkevleri'nin kapatılan Türk Ocakları yerine etkinliğe başladığını, onun yapılarını kullandığını "mal bulmuş mağribi" gibi bin cakayla duyuruyor. Türk Ocakları'nın İtalyan faşisti Mussolini'yi öven kimi yöneticilerinin tutumu yüzünden (kendini feshederek) kapatılmış olduğunu yazmıyor nedense... 12 Mart darbesinden sonra, Köy Enstitülü yiğitlerin kurup geliştirdiği Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın kapatılarak mallarına el konmuş

olduğunu, 12 Eylül faşizminin TÖS'ün devamı gibi uğraş vermeye çalışan
TÖB_DER'in mal varlığını yağmaladığını bilmezden ve görmezden geliyor.

Engin Ardıç yalnız da değil... Solumuzdan bir kesim, Cumhuriyet kurucusu antiemperyalist, halkçı-devrimci düşüncüyü, Alman ve ABD emperyalistlerinin örgütlediği, zamanında tepe tepe kullandığı ve günümüzde de kısmen kullanmayı sürdürdüğü, sık sık da "Tekbiiir!"li gösterilerle televizyon ekranlarında arz-ı endam eden, halkın inanç gün ve törenlerini istismarı pek seven başka türlü "milliyetçi-muhafazakâr" çizgilerle aynı kefeye koymaktadır. Yanı başımızdaki coğrafyalar petrol için insanlık düşmanı emperyalistler tarafından işgal edilmişken, her gün yüzü aşkın insan bombalar ve kurşunlar altında parçalanıp ölürlen, günahsız çocukların, kadınların cesetleri sergilenirken, bu kan ve ateş, yıllardır bizim ülkemize doğru yayılmaya çalışıp canlarımızı götürürken, emperyalist "Büyük Ortadoğu Politikası"nın bir zamanlar "Komünizmle Mücadele Derneği" kuruculuğu yapmış ılımlı İslamcı kültür ve siyaset temsilcileri ABD kentlerinde koruma altında yaşar, ülkemizde her gün bu politikanın örtülü-açık propagandasını yapan yüz binlerce gazete parasız pulsuz dağıtılırken, en Batı'daki anakentlerden en uzak Anadolu kasabasına kadar, gencecik beyinler tarikat yurt ve evlerinde birer militan olarak yetiştirilir, kızlara başlarını türbanla örtmeleri karşılığı özel aylık bağlanırken, Anadolu'ya baştanbaşa tekil bir dogmacı söylem egemen kılınmaya çalışılırken... Tüm bunlar olup biterken, kendilerini demokrat sayan birileri, "Ulusalçılık"la ve "Kemalizm'le hesaplaşma" hezeyanları içinde debelenip duruyor.

Engin Ardıç ve onun gibi düşünen emperyalist yarıdakçılara şöyle sesleniyoruz:

Geç kaldın Tataragaşı! Bütün mazlum milletlere örnek olmuş "Kuvayımillîye kutsal kavgası" ve genç Cumhuriyet'in halkçı-devrimci politikalarıyla aydınlanmış Anadolu'da, onurlu, özgürlükçü, devrimci insanlar yaşıyor artık. Bayrak elden ele geçiyor. Ne sizin, ne ülkeyi tepeden tırnağa satışa çıkarmış holdinglerinizin, ne siyaset sahnesindeki cambazlarınızın, ne de tümünüzün maddi-manevi babalığını yapan emperyalist merkezlerin gücü yetmeyecektir Anadolu'yu karartmaya!

alperakcam@gmail.com